

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/80/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116212532
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116212532.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou vo veci starostlivosti o maloletú U. L., D.. XX.X.XXXX, toho času Reedukačné centrum N., Š. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matka: L. L., D.. XX.XX.XXXX, N. A. XXX a otec: M. L., D.. X.X.XXXX, N. A., v konaní o zmenu zariadenie ústavnej starostlivosti takto

r o z h o d o l :

M e n í zariadenie o nariadení ústavnej starostlivosti pre mal. U. L., D.. XX.X.XXXX z Reedukačného centra v N. na Reedukačné centrum Z. C., P. XX.

Matka je p o v i n á prispievať na výživu mal. U. L., D.. XX.X.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti Reedukačnému centru Spišský Hrhov, Osloboditeľov 36.

Otec je p o v i n ý prispievať na výživu mal. U. L., D.. XX.X.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti Reedukačnému centru Z. C., P.P. XX.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, soc. vecí a rodiny v Košiciach návrhom, ktorý podal dňa 3.6.2016 žiadal, aby zmenil zariadenie o nariadení ústavnej starostlivosti pre mal. U. L., D.. XX.X.XXXX z Reedukačného centra v N. na Reedukačné centrum Z. C., P. XX. Zároveň oboch rodičov zaviazal plnením vyživovacej povinnosti podľa ich možností, schopností, majetkových pomerov, ako aj na základe odôvodnených potrieb maloletej.

2. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/53/2015 právoplatný dňa 11.3.2016 súd rozhodol o zverení maloletej do Reedukačného centra v N.. Menovaná sa v Reedukačnom centre nachádzala od 16.9.2015.

3. Zo správy Reedukačného centra zo dňa 18.2.2016 vyplýva, že adaptačný proces prebiehal s problémami. U. na všetko reagovala odmietavo, vôbec nerešpektovala dospelých, odvrávala, nadávala, neustále sa dostávala s ostatnými dievčatami do konfliktov. Pri jednom z jej výbuchov udrela päšťou do dverí a poškodila ich. V danom období sa U. snažila o dominantné postavenie v kolektíve. Jej správanie sa výrazne zlepšilo potom, čo strávila vianočné prázdniny v domácnosti matky. Naďalej je v osobnom a telefonickom kontakte s rodinou.

X. U. sa podrobuje pravidelnej terapii u psychológa zariadenia. Medzi jej záľub patrí hudba a tanec. V školskom roku 2015/2016 je žiačkou 7. triedy v ŠZŠ pri Reedukačnom centre N.. Vo vzdelávacom procese pracuje primerane jej mentálnej úrovni. Na vyučovacích hodinách pracuje samostatne. Pozitívne hodnotenie a motivácia vplyvajú pozitívne na jej ďalšiu spoluprácu. V škole dosahuje veľmi dobré vzdelávacie výsledky. V pracovných činnostiach je zručná, má vypestovaný kladný vzťah k práci, avšak pod neustálym usmerňovaním a motiváciou.

5. Menovaná bola na základe dislokačnej porady na zasadnutí sekcie riaditeľov reedukačných a diagnostických centier konanej dňa 6.4.2016 prijatá na Odborné učilište Reedukačného centra Z. C. odbor krajčírka, kde bude pokračovať v ďalšom vzdelávaní.

6. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že maloletá pochádza zo vzťahu matky L. L. a otca M. L.. Rodina toho času žije v chatovej oblasti Moňok - potok bez popisného čísla chatky. Svoje pobyty v rámci lokality zmenili niekoľkokrát. Druh matky v súčasnosti pracuje na dohodu o vykonaní práce v X..Z.. Z. G. Z..F..P... Biologický otec sa podľa slov matky o U. nezaujíma od narodenia. Nemajú žiadny písomný ani telefonický kontakt.

7. Domácnosť osemčlennej rodiny pozostáva z dvoch izieb murovanej chatky. V izbách sa nachádzajú postele, skrine s uloženým čistým šatstvom, pieckou, ktorá slúži na varenie a tiež ako zdroj tepla. Podlaha je pokrytá linoleom, zásoba potravín bola v čase neohláseného šetrenia dňa 31.8.2016 primeraná, hygiena domácnosti bola na požadovanej úrovni.

8. V súčasnosti je matka v siedmom mesiaci tehotenstva. Pri pohovore uviedla, že jej zdravotný stav nie je dobrý. Predpokladaný termín pôrodu je v mesiaci október. Vyživovaciú povinnosť voči dcére U., ktorá sa nachádza v Reedukačnom centre si neplní, pretože nemá dostatok finančných prostriedkov. Je však ochotná uhrádzať výživné v nižších splátkach.

9. Matka uviedla, že dcéra U. sa dňa 28.9.2016 odmietla vrátiť z prázdninového pobytu do Reedukačného centra. Vyjadrila sa, že sa s dcérou nebude hádať, aby jej niekam neutiekla a ako schodnejšiu cestu navrhla jej záchyt políciou s následným prevozom do zariadenia. U. matke každý deň opakovala, že sa zlepší, chce byť doma pri nich a že do školy bude chodiť. Nechce byť od nich ďaleko a už sa ponaučila. Podľa matky U. za celý prázdninový pobyt nefetovala a zdržiavala sa doma na dvore. Už sa podľa nej nestretáva s problémovou partiou kamarátov. Doma s ňou výchovné problémy nemali. U. pomáhala a počúvala. Raz sa stalo, že odvrávala a zvýšila na matku hlas. Situácia sa však upokojila matkiným dohovorom. U. sa podľa slov matky následne ospravedlnila a pomohla umyť riad a popratať. Maloletá sa doma matke vyjadrila, že nechce študovať v odbore záhradníčka ale v odbore obchodná prevádzka v Košiciach. K zmene zariadenia uviedla, že by chcela, aby bola U. doma, pretože im veľmi chýba. U. príslubom verí. Predpísané medikamenty U. toho času v domácnosti matky neužíva, pretože nedostala dostatočné množstvo liekov zo zariadenia pri prepúšťaní.

10. Toho istého dňa pri individuálnom pohovore s kurátorom maloletá uviedla, že na prázdninách doma je jej dobre. Pôvodne domov na prázdniny nechcela prísť a chcela ostať v N.. Mala obavu, že bude fetovať, piť alkohol a sebapoškodzovať sa. Mama s druhom ju však chceli domov. Doma to cez prázdniny podľa jej slov zvládla a nič z toho z čoho mala obavu neurobila. Ako uviedla vie, že jej to nič neprinesie a nič by z toho nemala ak by fetovala. Ako negatíva toho uviedla poškodenie orgánov, mozgu, znečistenie ošatenia, tela ani schopnosť riadnej komunikácie. Uviedla, že by sa chcela vyučiť v odbore na strednej škole v Košiciach ako obchodný pracovník. Svoj voľný čas počas prázdnin trávil prílišným spaním, občasnou pomocou otcimovi s nosením dreva a vody alebo hrou so sestrami. Ako uviedla do mesta nechodí. Odmietla ponuku k fetovaniu od kamaráta z ich miesta bydliska, ktorý je tiež doma z Reedukačného centra O. N. S.. Išla preč neostala s nimi. Za svoje prípadné správanie bola povzbudená a pochválená. Úrad práce, soc. vecí a rodiny Košice bol dňa 7.9.2016 oboznámený Reedukačným centrom N. so záchytnom menovanej OO PZ Košice Ťahanovce odkiaľ si ho Reedukačné centrum prevezme a následne premiestni do Reedukačného centra v Z. C.. Sociálna pracovníčka Reedukačného centra N. zároveň uviedla, že by U. na prázdninový pobyt domov nechcela ísť. Naopak bolo ťažké ju ku koncu školského roka zvládnuť, pretože sa sebapoškodzovala a na prázdninový pobyt doma sa nevedela dočkať.

11. Kolízny opatrovník u menovanej navrhuje pokračovať v nariadenej ústavnej starostlivosti s potrebou pokračovania v procese reedukácie v podmienkach plnej štruktúry s ohľadom na odporúčania Reedukačného centra. Zmena umiestnenia maloletej z Reedukačného centra N. na Reedukačné centrum Z. C. je nevyhnutná z dôvodu neustáleho dohľadu nad menovanou ako aj jej ďalšieho pokračovania v štúdiu na strednej škole, kde si bude v školskom roku 2016/2017 plniť desiaty rok povinnej školskej dochádzky.

12. Z pripojeného oznámenia Ústredia práce, soc. vecí a rodiny v Košiciach bolo zistené, že matka nie je poberateľom rodičovského príspevku, je poberateľom prídavkov na dieťa vo výške 117,60 Eur. K 31.8.2016 bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Vyradená bola z dôvodu požiadania.

13. Z oznámenia Úradu práce, soc. vecí a rodiny Rimavská Sobota bolo zistené, že otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.1.2016 a evidencia trvá. Menovaný poberá pomoc v hmotnej núdzi vo výške 61,60 Eur. Za obdobie 01/2016 do 7/2016, za obdobie od 8/2016 vo výške 124,70 Eur.

14. Podľa ust. § 54 ods. 1,2,4,5 zák. č. 36/2005 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>> nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>> alebo podľa § 56 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>>, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy ak výchovy maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenia alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

16. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

17. Súd v rozhodnutí, ktorým nariadi ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

18. Podľa ust. § 62 zák. č. 36/2005 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>>

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

19. S prihliadnutím pomerov na strane rodičov maloletej súd určil výživné pre dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima, ktorým je každý rodič povinný prispievať v minimálnej čiastke bez ohľadu na to, či má svoj vlastný príjem.

20. Na základe vykonaného dokazovania súd zmenil rozhodnutie Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/53/2015 o ústavnej starostlivosti mal. U. L.. Ponechal ho v ústavnej starostlivosti ale zmenil zariadenie, v ktorom sa táto ústavná starostlivosť vykonáva na Reedukačné centrum Z. C., P. XX. Takéto rozhodnutie súdu bolo jednoznačne v záujme maloletej.

21. Súd ďalším výrokom rozsudku zaviazal rodičov naďalej na platenie minimálneho výživného, pretože zárobkové možnosti a schopnosti, ani majetkové pomery na strane rodičov sa od posledného rozhodnutia súdu nezmenili, ale obaja sú povinný toto výživné platiť na účet ústavného zariadenia, do ktorého sa maloletá premiestňuje.

22. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.